

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor

HOTĂRÎRE

cu privire la examinarea contestației avocatului XXXXXX
în interesele cet. XXXXXX împotriva deciziei
de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorului
în Procuratura raionului XXXXX XXXXXX
nr.3-72/2023

26 mai 2023

mun. Chișinău

Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan

Membrii - Victor Comerzan, Oleg Televca, Pavel Țurcan, Elena Cazacov, Alexandru Lozan și Octavian Lazarev

examinând în ședință publică contestația depusă de avocatului XXXXXX, în interesele cet. XXXXXX, împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare a Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, adoptată în privința, procurorului în Procuratura raionului XXXX XXXXX, din lipsa temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară,

CONSTATĂ:

La xx.xx.2023 Inspecția procurorilor a înregistrat conform Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor sesizarea avocatului XXXXXX în interesele cet. XXXXXX, privind îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către procurorul în Procuratura raionului XXXXX XXXXXX, la instrumentarea cauzei penale nr. XXXXXX.

În cadrul verificării sesizării, s-a stabilit că,

La xx.xx.2020 în Procuratura raionului XXXXXX, de la SPIA a MAI, au parvenit materialele acumulate în baza informației înregistrate în Registrul nr.2 de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente. În baza acestora, la aceeași dată, procurorul XXXXXX s-a autosesizat și a înregistrat, cu nr. XXXXXX, în Registrul nr. 1 de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni a Procuraturii raionului XXXXXX, procesul-verbal privind consemnarea celor constatate.

La xx.xx.2020 XXXXXX a început urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX, în baza art.30, 190 alin.(2) lit.d) din Codul penal.

La xx.xx.2020 prin încheierea Judecătoriei XXXXXX, sediul XXXXXX, s-a admis demersul dnei procuror XXXXXX și s-a autorizat [...]. Prin Decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2021, a fost respins recursul declarat de avocatul XXXXXX în interesele cet. XXXXXX, fiind astfel recunoscută legalitatea încheierii din xx.xx.2020.

La xx.xx.2020 procurară în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX, a emis ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț a dlui XXXXXX. În continuare, dna procurară XXXXXX a intervenit pe lângă judecătorul de instrucție cu demersuri, prin

care a solicitat amânarea aducerii ordonanței menționate la cunoștință dlui XXXXX. În acest sens, de către judecătorul de instrucție, a fost autorizată amânarea aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuít din xx.xx.2020, succesiv, până la data de xx.xx.2021, prin încheierile din xx.xx.2020 (*menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2021*), din xx.xx.2020 (*menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2021*) și din xx.xx.2020 (*menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2021*).

La xx.xx.2020 dna XXXXXX a autorizat efectuarea măsurii speciale de investigație - [...].

La xx.xx.2021 dl XXXXXX a recepționat citația, prin care a fost citat la Procuratura raionului XXXXXX pentru a-i fi adusă la cunoștință ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuít și participare la acțiuni de urmărire penală.

La xx.xx.2021, dată la care dl XXXXXX, împreună cu apărătorul său ales, s-au prezentat la procuratură, i-a fost adusă la cunoștință ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuít și audiat în această calitate, precum și ordonanța de punere sub învinuire din xx.xx.2021, cu audierea corespunzătoare.

La xx.xx.2021 dl XXXXXX a fost recunoscut în calitate de reprezentant al părții vătămate - Inspectoratul de poliție XXXXXX.

La xx.xx.2021 prin ordonanța adjunctului Procurorului General, cauza penală nr. XXXXXX a fost retrasă de la Procuratura raionului XXXXXX și transmisă pentru efectuarea urmăririi penale, în continuare, la Procuratura mun. Chișinău, oficiul XXXXXX. Dintre temeiurile invocate de partea apărării în cererea de retragere a cauzei penale din gestiunea Procuraturii raionului XXXXXX (n.a. - *parțialitatea procurorilor procuraturii teritoriale și tergiversarea urmăririi penale*), relevant a fost apreciat doar ultimul temei (n.a. - *tergiversarea urmăririi penale*).

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul XXXXXX, XXXXXX din xx.xx.2021 (n.a. - *legalitatea căreia a fost verificată, la plângerea reprezentantului părții vătămate și confirmată prin ordonanța procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, XXXXX din xx.xx.2021, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2021 și Decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2022*), s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală, în cauza nr. XXXXXX, a dlui XXXXXX, pe motiv că fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii, cu clasarea procesului penal.

În procesul verificării disciplinare, procuroră XXXXXX a explicat că, acțiunile procesuale realizate, începând cu recepționarea materialelor parvenite de la SPIA a MAI, le-a efectuat în conformitate cu legea. Legalitatea acțiunilor procesuale realizate de dumneaei a trecut testul de control în fața procurorului ierarhic superior și, ulterior, al celui judecătoresc. Referitor la alegațiile dlui XXXXXX, privitoare la punerea lui sub învinuire anterior identificării părții vătămate și stabilirii valorii prejudiciului cauzat, cu atribuirea calității de parte vătămată abia la xx.xx.2021, a menționat că, a amânat deliberat realizarea acestei acțiuni, exclusiv din raționamente tactice, pentru a nu deconspira informația existenței urmăririi penale derulate în privința dlui XXXXXX, care era XXXXXX or, în cauza penală, în calitate de reprezentant al părții vătămate, urma să fie atras un XXXXXX. Pe de altă parte, a apreciat că acțiunea menționată nu era una urgentă și determinantă pentru calificarea juridică a faptei or, cuantumul prejudiciului cauzat prin pretinsa infracțiune, era deductibil din materialele

procedurii de constatare recepționate de la SPIA al MAI, acesta depășind cu mult valoarea minimă a obiectului material al infracțiunii de escrocherie. Pe de altă parte, a menționat dna procurară că, dispunerea începerii urmăririi penale în cazul infracțiunii prevăzute de art.190 din Codul penal, nu este condiționată de depunerea unei plângeri prealabile a victimei, iar calitatea de parte vătămată se atribuie de organul de urmărire penală doar în baza cererii victimei. Din aceleași considerente tactice, a amânat și înaintarea interpelărilor în adresa IP XXXXX pentru a obține materialele caracterizante ale XXXXX. A reiterat dna procurară XXXXX că, la examinarea lucrărilor procesului penal și, ulterior, pe parcursul urmăririi penale și-a exercitat obligațiile de serviciu corect, legal și obiectiv, fără a fi determinată de pretinse influențe necorespunzătoare.

Urmare a verificării sesizării, Inspekția procurorilor, prin Decizia din xx.xx.2023, a încetat procedura disciplinară în privința procurorului XXXXXX, din motivul că nu au fost identificate temeieri de tragere la răspundere disciplinară.

Inspekția procurorilor a conchis că procurorul XXXXXX nu a admis îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu în cadrul instrumentării cauzei penale nr. XXXXXX, respectiv nu a admis acțiuni care ar constitui abatere disciplinară din următoarele considerente:

1 . Cu referire la temeinicia pornirii urmăririi penale

Potrivit art.274 alin.(1) Cod de procedură penală, ... procurorul sesizat în modul prevăzut în art.262 și 273 dispune în termen de 30 de zile, prin ordonanță, începerea urmăririi penale în cazul în care, din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor de constatare, *rezultă cel puțin o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune...* În context, cu referire la argumentul precum că, urmărirea penală a fost pornită neîntemeiat, se constată că, legalitatea și temeinicia ordonanței privind începerea urmăririi penale din xx.xx.2020, a fost confirmată prin încheierea Judecătoreiei XXXXXX, sediul XXXXXX din xx.xx.2021. Or, în pct.20 al încheierii menționate, făcând o evaluare a condițiilor ce permit realizarea măsurii speciale de investigații - XXXXXX, prin expresia, „cu mențiunea că celelalte condiții legale sunt întrunite”, instanța a constatat implicit întrunirea condiției prevăzute de art.132¹ alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală - *există o bănuială rezonabilă cu privire la ... săvârșirea unei infracțiuni grave....*

Pe parcursul urmăririi penale, judecătoreii de instrucție în 3 rânduri au autorizat acțiunea de amânare a aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuit a dlui XXXXXX, iar într-un alt caz, au autorizat XXXXXX.

2 Cu referire la încălcările de procedură aferente acordării statutului de bănuit

Din examinarea ordonanței privind începerea urmăririi penale din xx.xx.2020, potrivit dispozitivului acesteia, se constată că urmărirea penală în această cauză penală a fost pornită „*in rem*” (n.a. - *nu „in personam”*) și, prin urmare, calculul curgerii termenului de acordare a calității de bănuit trebuie să înceapă de la data emiterii ordonanței de recunoaștere a dlui XXXXXX în această calitate. De asemenea, în sfera controlului judiciar a instanței de recurs, au fost obiect al examinării și încheierile din xx.xx.2020, xx.xx.2020 și xx.xx.2020, prin care au fost amânate acțiunile de aducere la cunoștință a calității de bănuit dlui XXXXXX, în consecutivitate, **până la data de xx.xx.2021**, încheieri a căror legalitate a fost confirmată prin Deciziile irevocabile ale Curții de Apel Chișinău.

3 Cu referire la măsurile speciale de investigații

În ce privește măsura specială, [...], aceasta a fost efectuată cu respectarea prevederilor legale fiind autorizată de judecătorul de instrucție prin încheierea din xx.xx.2020, iar legalitatea acesteia din urmă, a fost ulterior confirmată prin Decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2021.

În ce privește măsura specială de investigații XXXXXX, constat că prin încheierea Judecătorei XXXXXX, sediul XXXXXX, din xx.xx.2021, s-a anulat ca neîntemeiată ordonanța din xx.xx.2020 (*fără însă a fi anulată ordonanța din xx.xx.2021, adoptată în ordine de control ierarhic superior*), cu precizarea că, din cumulul condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească o măsură specială de investigații, de către procurora XXXXXX s-au respectat condiția de existență a bănuielii rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni grave și condiția că acțiunea este necesară și proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nefiind întrunită doar condiția că, pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal și/sau poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor. De asemenea, potrivit constatării instanței de judecată din același act de dispoziție irevocabil, „...prin realizarea măsurii speciale de investigație - XXXXXX în privința lui XXXXXX, ultimului nu i s-au cauzat efectiv prejudicii ce țin de eventuala încălcare a unor drepturi și libertăți. XXXXXX, în privința bănuțului XXXXXX, *de fado* efectiv nefiind realizată... [...].

4 . Cu referire la evaluarea actelor finale prin care dl XXXXXX a fost reabilitat

În pct. x al Deciziei Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2022, se menționează că, „...organul de urmărire penală a întreprins acțiuni pentru a elucida circumstanțele cazului, fiind adoptată o soluție corectă, fiind generată de examinarea multiaspectuală a afirmațiilor petiționarului”. Astfel, instanța de recurs, exercitând, pe de o parte, controlul de legalitate a ordonanțelor procurorilor adoptate în cursul urmăririi penale în cauza penală și gradul de asigurare a drepturilor persoanei împotriva căreia s-au desfășurat acțiunile de urmărire penală, pe de altă parte, a verificat și gradul de respectare a drepturilor persoanei în raport cu care ar fi fost săvârșită infracțiunea, în particular, plenitudinea investigației, or aceasta putea fi asigurată doar prin desfășurarea unei investigații efective și eficiente.

Doar adoptarea soluției finale de scoatere de sub urmărire penală a dlui XXXXXX, nu este de natură să atragă răspunderea disciplinară a dnei procuroră XXXXXX, or acțiunile întreprinse de dumneaei au subscris noțiunii de investigație sub toate aspectele, completă și obiectivă, acțiuni orientate exclusiv pentru stabilirea adevărului - principiu fundamental care guvernează procesul penal.

Argumentarea soluției dlui procuror XXXXXX, adoptată la data de xx.xx.2021, nu ar fi fost posibilă în lipsa unei anchete eficiente, în cadrul căreia să se constate că [...].

Astfel, în procesul verificării disciplinare, Inspecția procurorilor nu a identificat acțiuni de urmărire penală efectuate, de dna procuroră XXXXXX, ilicit, abuziv sau contrare metodicilor și tacticilor de investigare a infracțiunilor din categoria celor de care a fost acuzat dl XXXXXX.

Nefiind de acord cu soluția Inspecției procurorilor, la data de xx.xx.2023, avocatului XXXXXX, în interesele cet. XXXXXX, a contestat-o în ordinea art.49 alin.(4) din Legea nr.3 din 25 februarie cu privire la procuratura, la Colegiul de

Disciplină și Etică.

În motivarea contestării, autorul a menționat că, Inspecția procurorilor formal a efectuat controlul, adoptând o decizie nemotivată.

În conformitate cu dispoziția art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratura, după finalizarea verificării sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinara, inspectorul emite decizia motivata de încetare a procedurii disciplinare, daca nu identifica nici un temei de tragere la răspundere contravențională.

Conform aceleiași norme juridice, alin.(4), Decizia de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestata de autorul sesizării în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2023, iar contestația a fost depusă la xx.xx.2023.

Colegiul constată că, a fost respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Studiind argumentele invocate în contestație, în complex cu actele administrate în cadrul verificării sesizării, Colegiul interpretează contestația depusa ca fiind neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că, Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului XXXXXX nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către procurorul vizat a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură. Procurorul XXXXXX a emis actele procedurale și a efectuat acțiunile de urmărire penală în conformitate cu prevederile legale, reieșind din propria convingere, având la bază un anumit material probator, care i-a permis să adopte în mod independent și unipersonal decizii în cauza penală pe care o gestionează, legalitatea cărora a fost confirmată în cadrul controlului judiciar.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Potrivit prevederilor art.3 din Legea cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Colegiul apreciază critic alegațiile petentei privind îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către procurorul nominalizat, adoptarea unor soluții neîntemeiate, și stabilește că, procurorul XXXXXX și-a desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), circumstanțe

care, nu pot servi temei pentru tragerea lor la răspundere disciplinară.

Într-o altă ordine de idei, necesită a fi subliniat faptul că, Colegiul de disciplină și etică nu examinează legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul examinării petițiilor, în cadrul urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanța de judecată, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a cererii respective de către procurorul, nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile *Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură*, respectarea principiului independenței decizionale, excluzând această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ -77⁷ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016 și modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-13/17 din 24.01.2017, Colegiul-

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge contestația depusă de avocatului XXXXXX, în interesele cet. XXXXXX, împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare a Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, adoptată în urma examinării sesizării, cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare, presupus a fi comise de către procurorul în Procuratura raionului XXXXX XXXXXX.

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia la Consiliul Superior al Procurorilor.

Președintele Colegiului de
disciplină și etică:

Vladislav GUȚAN ___ semnat ___

Membrii Colegiului:

Victor COMERZAN ___ semnat ___

Oleg TELEVCA ___ semnat ___

Pavel ȚURCAN ___ semnat ___

Elena CAZACOV ___ semnat ___

Alexandru LOZAN ___ semnat ___

Octavian LAZAREV ___ semnat ___